

О К Т А Рафинерија на нафта
Акционерско друштво
Бр. 01-195/20
13.04. 2020 год.
Скопје 1

ОКТА АД – Скопје

Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2019 година
И Извештај на независниот ревизор

Содржина

	Страна
Годишен извештај	
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
- Извештај за сеопфатна добивка	1
- Извештај за финансиската состојба	2
- Извештај за промени во главнината	3
- Извештај за парични текови	4
- Белешки кон финансиските извештаи	5 - 40
Годишна сметка	

Годишен извештај за работењето на ОКТА АД Скопје за годината што завршува на 31 декември 2019

Клучни достигнувања

Во текот на 2019 година, на пазарот во Северна Македонија и Косово, во кои ОКТА делува, се забележа пораст на продажните количини од 6% и 3% соодветно. Покрај конкурентното опкружувањето кое е полно со предизвици, ОКТА успеа да ја одржи својата лидерска позиција во домашниот пазар, а во исто време да го зголеми пазарниот удел во Косово, при тоа заокружувајќи солидна ЕБИТДА која е за 53% повисока во споредба со 2018 година.

Растот на ЕБИТДА беше главно поттикнат од значителното зголемување на продажбата на двата пазари во кои ОКТА делува, подржано од намалувањето на индиректните трошоци, што доведе до подобрување во генерирање на паричниот тек.

Ликвидноста, како резултат на промените во структурата и динамиката на плаќања, останува на рекордно високо ниво, што на компанијата и обезбеди да ги извршува своите оперативни активности без притоа да ги употреби кредитните линии кои ги има на располагање.

Главните проекти во 2019 година беа:

- Одржување и подобрување на резервоарите за гориво;
- Подобрување на ефикасноста на инсталациите;
- Започнување на наплата на надомест за складирање на задолжителните стокови резерви
- Реструктуирање на секторите;
- Започнување на процесот за продажбата на катализаторот;
- Реновирање на една од административните згради;
- Имплементација на проектите за обновливи енергии;
- Надградување на информациски систем;
- Проширување на брендираните бензински пумпи во приватна сопственост;
- Оптимизација на паричниот менаџмент и плаќањата;
- Продолжување на оптимизацијата на трошоците;
- Проекти за заштита на животната средина.

ОКТА исто така иницираше голем број активности за општествена одговорност:

- Успешно продолжување на постојната кампања за безбедност во сообраќајот и донација на опрема на Градот Скопје;
- Компанијата додели стипендии за постдипломски студии на 10 студенти на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“;
- ОКТА во соработка со Хеленик Петролеум додели три стипендии за постдипломски студии во Грција на студенти од земјата;
- Поддршка на средношколските кампови за млади лидери во Крушево;
- Поддршка на часови по грчки јазик во Скопје во соработка со Институтот за Балкански Студии
- ОКТА донираше медицинска опрема на Одделот за Гинекологија и Акушерство во Општата болница во Куманово.
- Поддршка на значајни културни настани и музички фестивали;
- Вклучување на вработените во ОКТА во разновидни корпоративни и општествено одговорни активности (Крводарителски акции и кампањата „Светски ден на борба против глад“);
- Поддршка на хуманитарен маратон организиран за лица со ретки болести;

- Поддршка во организацијата на Македонскиот Форум за Енергетика во 2019 година.

Делувањето на Друштвото и пазарното опкружување

ОКТА, покрај сите предизвици со кои се соочи во текот на 2019 година, успеа да истрае во конкурентното пазарно окружување и да биде еден од двигателите на економијата овозможувајќи непрекинато снабдување со гориво за сите сектори, а со тоа останувајќи главен снабдувач на гориво во земјата.

Прилагодената ЕБИТДА во 2019 година забележа раст од 82% достигнувајќи 554 милиони денари, што ги надмина 305 милиони денари од 2018 година, главно поради зголемените продажни количини, како и преземените активности за ефикасно оптимизирање на трошоците. Прилагодената ЕБИТДА генерирана во текот на четвртиот квартал од 2019 година, следи сличен тренд поради горе споменатите причини. Оттука, добивката пред оданочување во 2019 година, изнесува 302 милиони денари, при што постигна целосно закрепнување од загубата од 104 милиони денари акумулирана во текот на 2018 година. Добивката пред оданочување во текот на последниот квартал од 2019 година, следејќи аналоген тренд, достигна 115 милиони денари во споредба со загубата од 104 милиони денари остварена во текот на истиот период минатата година. Големите продажни количини, ефикасниот менаџмент на оперативните трошоци преку успешните активности за оптимизација на органограмот, како и индиректните трошоци, се главните двигатели за овие позитивни резултати генериирани во текот на 2019 година. Приходите од продажба достигнаа 27.674 милиони денари, што е повисоко во споредба со истиот период минатата година (27.514 милиони денари).

2020 година од гледна точка на Друштвото

Постојана цел на ОКТА е да ја задржи лидерската позиција, преку понудата на високо квалитетни горива на своите клиенти на двета пазари во кои делува.

Стратешкиот план на ОКТА за 2020 година е да се фокусира на одржување на високото ниво на продажба во домашниот и странскиот пазар, како и да продолжи со оперативните подобрувања и понатамошното оптимизирање на трошоците. Компанијата ќе ги разгледа своите дополнителни можности и во земјата и во регионот, доколку нафтовородот повторно се пушти во функција во текот на 2020 година.

Приоритетите на Друштвото во 2020 година се :

- Одржување на домашниот и странскиот пазарен удел во конкурентното пазарно окружување;
- Зацврстување на соработката со клучните клиенти;
- Задоволување на зголемените потреби за складирање на задолжителните стокови резерви;
- Зголемен поврат на работниот капитал;
- Понатамошни инвестирања во нови извори на приход преку зголемувањето на инвестициите во делот на пазарот на обновливи енергии
- Оптимизација на работниот капитал;
- Континуирана обука и креирање на нови можности за вработените во компанијата;
- ОКТА да постане најпосакуваната компанија за работа на пазарот на Република Северна Македонија, развивајќи го својот кадар и привлекувајќи нови таленти;
- Понатамошно оптимизирање на организационата структура;
- Сукацесивно планирање за успешно преземање на позиции;

- Разгледување на можности за ребрендирање на бензински пумпи во приватна сопственост;
- Понатамошно истражување на обновливи извори на енергија;
- Зголемување на вредноста на акционерите;
- Понатамошни подобрувања во капацитетите за складирање на горива;
- Максимизирање на синергијата како член на водечката група на Енергетскиот сектор во регионот.

Според ова, треба да се напомене дека горенаведените приоритети и цели може да бидат под силно влијание на негативни фактори на светските пазари, како и од макро средината на нашата држава, вклучувајќи го и повторното отворање на нафтовородот и воведувањето на новиот закон за енергетика. Менаџментот на ОКТА внимателно ја следи нестабилноста на македонскиот, балканскиот и европскиот пазар и се стреми да делува проактивно, со голема одговорност и внимателност.

Други поврзани информации

Во текот на 2019 ОКТА:

- Инвестираше вкупно 60.2 милиони денари, од кои 43 милиони денари се инвестиирани во инфраструктурни инсталации, 2.7 милиони денари во проекти за обновливи енергии, 2.6 милиони денари во проекти за информатичка технологија и софтвер, 7.9 милиони денари во безбедноста и сигурноста, како и проекти поврзани со објекти, 4 милиони денари во проекти поврзани со административните згради и 0.3 милион денари во мрежата на бензински станици;
- Нема стапено во трансакции со заинтересирани страни во текот на 2019 година;
- Стапи во трансакции со поврзани субјекти презентирани во Белешка 28 од финансиските извештаи за годината која заврши на 31 декември 2019 година;
- Нема долгочен долг и поради тоа не примени политика која ги поврзува долгочните долгови и основната главнина;
- Во Јули 2019 година, ОКТА потпиша договор за продажба на катализаторот, кој беше воден во билансот на состојба како средство за продажба, на германската компанија Heraeus Deutschland GmbH & Co.KG, за тотален износ од 82.151.250 денари;
- Ја следи својата политика за управување со финансиските ризици како што е наведено во Белешка 3 од Финансиските извештаи и не се соочува со значајни проблеми;
- На 15^{ти} Мај, 2019 година, Генералното Собрание на ОКТА ја одобри одлуката за распределба на дивиденда во износ од 61.784.280 денари или 73 (во апсолутен износ) денари по акција.
- Друштвото исплати на извршните членови на Одборот на директори бруто плати во износ од 8.9 милиони денари и други надоместоци во износ од 1 милиони денари. Друштвото, исто така изврши исплати на надомест на неизвршните членови на Одборот на Директори во износ од 1.28 милиони денари во вид на компензација, во согласност со Одлуката донесена од Собранието на акционерите. Од причини на доверливост, вредностите на секој член не се прикажани тука, но се достапни за секој акционер на негово/нејзино барање.

Вук Радовик

Главен извршен директор*

Извештај на независниот ревизор

До Одборот на Директори и Акционерите на ОКТА Рафинерија на нафта АД - Скопје

Извештај на финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ОКТА АД Скопје ("Друштвото") кои што ги сочинуваат извештајот за финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2019 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот и извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени од Република Северна Македонија и објавени во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

Според одредбите на Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 година склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А (матичната компанија на ОКТА Рафинерија на нафта АД Скопје) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година во износ од 769.497 илјади денари кои се однесуваат на периодот пред превземањето. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото ќе биде во можност да ги наплати овие побарувања. Исто така Друштвото има евидентирано обврски кон добавувачи кои се однесуваат на периодот пред превземањето во износ од 176.507 илјади денари кои немаат движење од 2005 година. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото сеуште има обврска да го подмири овој износ. Како резултат на тоа, ние не бевме во можност да утврдиме дали одредени корекции на дадените износи со 31 декември 2019 и 31 декември 2018 година би биле потребни. Нашето ревизорското мислење на финансиските извештаи кои се однесуваат на годината што завршува на 31 декември 2018 беше мислење со резерва за истото прашање.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти од прашањата објаснети во параграфот за Основата за мислење со резерва, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2019 година како и финансиската успешност и паричните текови за годината што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовката на годишен извештај во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2019 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај се извршени во согласност со MCP 720 прифатен во Република Северна Македонија и објавен во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото.

Building a better
working world

Годишниот извештај е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2019 година за коишто издадовме мислење со резерва во горенаведениот дел "Извештај на финансиски извештаи".

Владимир Соколовски
Управител

Даница Ганчева
Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје
Скопје, 13 април 2020 година

ОКТА АД – Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за сеопфатна добивка

	Белешка	Година завршена на 31 декември	
	2019	2018	
Продажби	5	27.673.826	27.513.169
Трошоци содржани во продадени производи	6	<u>(26.515.202)</u>	<u>(26.606.208)</u>
Бруто добивка		1.161.624	906.961
Трошоци за оператива и логистика	7	(510.686)	(501.863)
Административни трошоци	8	(260.375)	(266.899)
Продажни и дистрибутивни трошоци	9	(117.379)	(119.415)
Други оперативни приходи	10	6.907	5.840
Обезвреднување на средствата наменети за продажба	22	40.069	(129.508)
Други оперативни трошоци	11	<u>(26.313)</u>	<u>(15.949)</u>
Добивка/(загуба) од редовно работење		293.847	(120.833)
Финансиски приходи	12	30.318	45.933
Финансиски трошоци	12	<u>(22.311)</u>	<u>(29.425)</u>
Финансиски приходи/(трошоци) - нето		8.007	16.508
Добивка/(загуба) пред оданочување		301.854	(104.325)
Данок на добивка	13	<u>(39.062)</u>	<u>4.198</u>
Добивка/(загуба) за годината		262.792	(100.127)
Други сеопфатни добивки			
Промена на обврските за бенефиции на вработени		550	1.294
Промена на објективната вредност на финансиски средства расположливи за продажба		<u>6.313</u>	<u>1.881</u>
Вкупно други сеопфатни добивки		6.863	3.175
Вкупна сеопфатна Загуба/Добивка за годината		269.655	(96.952)
Информации за заработка по акција:			
Основна и разводната добивка по акција	14	0.31	(0,12)

ОКТА АД – Скопје**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за финансиската состојба

	Белешка	На 31 декември	
		2019	2018
СРЕДСТВА			
Постојани средства			
Нематеријални средства	15	15.562	17.102
Недвижности, постројки и опрема	16	1.458.177	1.649.667
Финансиски средства расположливи за продажба	17	16.146	9.833
Одложени даночни средства	18	3.830	4.198
Вкупно постојани средства		1.493.715	1.680.800
Тековни средства			
Залихи	19	671.775	496.388
Побарувања од купувачи	20	326.430	438.195
Останати побарувања	20	855.899	951.672
Пари и парични средства	21	2.294.892	1.376.727
Средства наменети за продажба	22	154.926	192.677
Вкупно тековни средства		4.303.922	3.455.659
ВКУПНО СРЕДСТВА		5.797.637	5.136.459
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал		2.472.820	2.472.820
Законски резерви		494.718	494.718
Ревалоризациони и останати резерви		426.020	419.157
Задржана добивка		1.299.396	1.098.389
Вкупно капитал	23	4.692.954	4.485.084
Долгорочни обврски			
Обврски за бенефиции на вработени	24	10.638	12.344
Вкупно долгорочни обврски		10.638	12.344
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	25	677.178	450.574
Останати тековни обврски	25	383.584	188.457
Обврски за данок на добивка		33.283	-
Вкупно тековни обврски		1.094.045	639.031
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		5.797.637	5.136.459

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 20 февруари 2020 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 27 февруари 2020. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

Потписници во името на Раководството на ОКТА АД - Скопје:

Вук Радовиќ

Главен извршен директор

Димитrios Пасхос
Директор на финансии и
администрација

OKTA АД – Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за промени во главнината

	Акционер- ски капитал	Законски резерви	Ревалори- зациони и останати резерви	Задржана добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2018	2.472.820	494.718	414.852	1.198.516	4.580.906
Нето загуба за 2018	-	-	-	(100.127)	(100.127)
Отуѓување на средствата наменети за продажба	-	-	1.130	-	1.130
Сеопфатен приход	-	-	3.175	-	3.175
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	419.157	1.098.389	4.485.084
Состојба на 31 декември 2018	2.472.820	494.718	419.157	1.098.389	4.485.084
Нето добивка за 2019	-	-	-	262.792	262.792
Вреднување на средствата наменети за продажба	-	-	6.313	-	6.313
Сеопфатен приход	-	-	550	-	550
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	426.020	1.361.181	4.754.739
Објавена дивиденда	-	-	-	(61.785)	(61.785)
Состојба на 31 декември 2019	2.472.820	494.718	426.020	1.299.396	4.692.954

ОКТА АД – Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за парични текови

	Година завршена на 31 декември	
	2019	2018
Оперативни активности		
Добивка/(загуба) пред оданочување	301.854	(104.326)
<i>Корекции за:</i>		
Амортизација	250.169	273.009
Надоместоци за оштетување	6.852	141.597
Отуѓување на средства	8.540	-
Приходи од камати	(8.733)	(20.417)
Трошоци за камати и банкарски провизии	8.704	9.629
Парични средства добиени од работењето пред промени во работен капитал	567.386	299.491
Паричен тек од оперативни активности		
(Зголемување)на залихите	(175.387)	(16.753)
Намалување на побарувањата	245.289	309.893
(Намалување)/зголемување на обврските	421.731	(580.650)
Парични средства добиени од работењето	1.059.019	11.981
Платени за камати и банкарски провизии	(8.704)	(9.629)
Платен данок на добивка	(5.411)	(30.357)
Нето паричен тек од/(користен во) оперативни активности	1.044.904	(28.005)
Паричен тек од инвестициони активности		
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(74.614)	(95.893)
Продажба на недвижности, постројки и опрема	732	-
Примени камати	8.733	20.417
Депозити во банки	-	17.699
Нето паричен тек од инвестициони активности	(65.149)	(57.777)
Паричен тек од финансиски активности		
Исплатени дивиденди	(61.858)	(34)
Примени дивиденди	269	207
Нето паричен тек од финансиски активности	(61.589)	173
Нето зголемување/(намалување) на пари и парични средства	918.166	(85.609)
Пари и парични средства на 1 јануари	1.376.726	1.462.335
Пари и парични средства на 31 декември (Белешка 21)	2.294.892	1.376.726

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

1. Општи информации

ОКТА АД - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А., компанија е контролирана од Хеленик Петролеум С.А. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се трговија, увоз, производство и намешување, на нафтени деривати. Основни продукти се бензини, дизели, мазут, ТНГ, керозин. ОКТА има водечка позиција во набавка и трговија со нафтени деривати. Друштвото ја користи рафинеријата и инсталациите во Скопје за увоз, складирање и продажба на нафтени деривати.

Почнувајќи од 2013 ОКТА котира на Македонската берза за хартии од вредност.

На 31 декември 2019 година, Друштвото има 324 вработени (2018: 356 вработени).

Адресата на Друштвото е следна: Улица 1 број 25
Миладиновци, Илинден
1000 Скопје
Македонија

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 20 февруари 2020 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 27 февруари 2020. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подгответи, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр, 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 88/2017, 192/2017, 64/2018 и 120/2018) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр, 159/2009, 164/2010 и 107/2011) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 7 до ПКТ 32.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основи за подготовка (продолжение)

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во декември 2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник.

Финансиските извештаи се подготвени врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено.

Конзистентност

Презентацијата и класификацијата на ставките во финансиските извештаи е задржана од еден период до следниот освен, ако не е очигледно дека промена во природата на операциите на ентитетот или при преглед на финансиските извештаи дека друга презентација или класификација е по соодветна. Сепак, ваквата рекласификација не резултираше со значајна промена во содржината и форматот на финансиската содржина презентирана во финансиските извештаи.

2.2 Трансакции во странска валута

А) Функционална и презентативска валута

Ставките вклучени во финансиските извештаи на Друштвото се мерени користејќи ја валутата на примарното економско окружување во кое Друштвото ги извршува своите операции (функционална валута) која е Македонски денари (МКД).

Б) Трансакции и салда

Трансакциите во странска валута се префрлени во функционалната валута користејќи ги девизните курсеви на датумот на трансакцијата или вреднувањето во случај кога ставките се повторно мерени. Добивките и загубите од промена на девизни курсеви при срамнување на таквите трансакции и од префлување на монетарните средства и обврски деноминирани во странски валути по девизните курсеви на крајот на годината се признаени во Извештајот за сопствената добивка. Паричните средства и обврски искажани во странска валута на датумот на изготвување на Извештајот за финансиска состојба се претвораат во денари според средниот девизен курс на Народна Банка на Република Македонија важечки на денот на Извештајот за финансиска состојба.

Добивките и загубите од промена на девизните курсеви се презентирани во Извештајот за сопствената добивка во линијата Финансиски приходи/ трошоци (нето).

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.2 Трансакции во странска валута (продолжение)****Б) Трансакции и салда (продолжение)**

Трансакциите во странски валути на Друштвото претежно се во Евра (ЕУР) и Американски долари (УСД). Девизните курсеви користени при префлување на салдата на 31 декември 2019 и 31 декември 2018 се како што следи:

Девизен курс:	31 декември 2019		31 декември 2018	
	МКД	МКД	МКД	МКД
ЕУР	61.49		61.50	
УСД	54.95		53.69	

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на растежот на цените на индустриски производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на исправката на вредноста, како би се добила приближна вредност за замена на материјалните вложувања. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

A) Последователни издатоци

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска полезност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува, Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка како трошоци како што настануваат.

Б) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.3 Недвижности, постројки и опрема (продолжение)****Б) Амортизација (продолжение)**

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2019	2018
Згради	20 - 40 години	20 - 40 години
Компјутери	4 - 5 години	4 - 5 години
Опрема	до 20 години	до 20 години
Останата опрема и возила	до 8 години	до 8 години

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

2.4 Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и работи) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средство во употреба. Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4-5 години.

2.5 Финансиски средства расположливи за продажба

Вложените средства расположливи за продажба се недеривативи кои се означени во оваа категорија или не се класификувани во било која друга. Тие се вклучени во не-тековните средства освен ако инвестицијата доспева или раководството има намера да ја продаде за 12 месеци од крајот на периодот за кој се известува. Средствата расположливи за продажба иницијално се признаени по пазарната вредност зголемена за трансакционите трошоци.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.5 Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Средствата расположливи за продажба се отпишуваат кога правото да се добијат парични текови од инвестицијата е истечено или е пренесено и Друштвото ги пренело сите ризици и користи од сопственоста. Средствата расположливи за продажба последователно се прикажуваат по пазарна вредност. Промените во пазарната вредност на средствата расположливи за продажба се признава во останатата сеопфатна добивка. Кога средствата расположливи за продажба се продадени или обезвреднети, кумулираните прилагодувања на пазарната вредност признаени во главнината се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка како добивки и загуби од инвестиирани хартии од вредност.

Дивиденди од средствата расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од добивката на Друштвото кога ќе се утврди правото на Друштвото да добие приливи.

На крајот на секој период на известување Друштвото оценува дали постојат објективни докази дека средствата расположливи за продажба се обезвреднети. Значаен или пролонгиран пад на пазарната вредност на хартијата од вредност под нејзината цена на чинење исто така е доказ дека средбето е обезвреднето. Ако постојат некои такви докази за средствата расположливи за продажба, кумулативната загуба- мерена како разлика меѓу трошоците за набавка и тековната пазарна цена намалена на трошокот за обезвреднување претходно признат во Извештајот за сеопфатна добивка, се отстранува од главнината и се признава во Извештајот за сеопфатна добивка. Ако во последователниот период, пазарната цена на должничкиот инструмент класификуван како средство расположливо за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил по признавањето на трошокот од обезвреднување во Извештајот за сеопфатна добивка, трошокот од обезвреднување се корегира преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2.6 Средства наменети за продажба

Друштвото ги класификува нетековните средства кои се чуваат за продажба, доколку нивната вредност може да биде надоместена единствено со продажба, а не преку континуирана употреба. Средствата класифицирани како средства кои се чуваат за продажба се мерат по пониска од нивната сметководствена вредност и објективната вредност намалена за трошоците за продажба. Трошоците за продажба се поединечните трошоци кои директно се препишуваат на располагање со средства. Критериумите за класификација на средствата како средства кои се чуваат за продажба се сметаат за исполнети само кога продажбата е многу веројатна и средството е достапно за продажба во неговата сегашна состојба или по завршување на друг процес кој се смета за стандарден за такви видови на продажба.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.7 Залихи

Залихите се исказуваат по набавната вредност или по нето реализацијоната вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на сировата нафта, останатите сировини и материјали, резервни делови и сите инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, работите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство. Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксни општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализацијоната вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

2.8 Побарувања од купувачите и останатите побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во Извештајот за сеопфатна добивка. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2.9 Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на жиро сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.10 Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

2.11 Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.12 Резервирања и потенцијални обврски

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна законска или изведена обврска како резултат на минати настани и е веројатно дека ќе настане одлив на средства со цел да се подмири оваа обврска и кога е можно да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

Резервирањата се мерат и евидентираат како најдобра можна проценка на износот кој е потребен да се подмири сегашната обврска на датумот на извештајот. Резервирањата се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка на соодветен трошок кој одговара на природата на резервирањето.

За потенцијалните обврски не се врши резервирање. Потенцијална обврска е можна обврска која произлегува од минат настан и чиешто постоење ќе биде потврдено само со случување или не - случајување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото, или сегашна обврска која произлегува од минат настан но не е признаена, бидејќи не е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои вклучуваат економски користи за исплата на таа обврска или не може да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

2.13 Данок од добивка

Даночниот расход за периодот се состојат од тековен и одложен данок. Данок се признава во Извештајот за сеопфатна добивка, освен до степен кој се однесува на ставки признаени во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така соодветно признава во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.13. Данок од добивка (продолжение)

A) Тековен данок

Тековниот данок од добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени или значајно усвоени во Извештајот за финансиска состојба во земјите каде што компанијата и нејзините подружници работат и генерираат приход. Раководството извршува периодично оценување на состојбите во даночните пријави во однос на ситуациите во кои се применува даночна регулатива и која во истите е предмет на интерпретација. Тоа воспоставува провизии врз основа на износите кои се очекуваат да бидат исплатени на даночните власти.

Б) Одложен данок

Одложениот данок се признава за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиски извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат ако тие произлегуваат од почетното признавање на гудвил. Одложениот данок не се пресметува ако произлегува од почетното признавање на трансакција на средство или обврска која не е деловна комбинација која во моментот на трансакцијата нема влијание ниту врз сметководствената ниту врз оданочивата добивка или загуба.

Одложениот данок од добивка се пресметува со даночните стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на датумот на Извештајот за финансиска состојба и се очекува да се применат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идни оданочиви добивки ќе биде на располагање на времените разлики кои можат да се искористат. Во одложениот данок на добивка, средствата и обврските се нетираат кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски кои се однесуваат на даночите на доход се наплатени од страна даночните субјекти на или истиот даночен орган или различен даночен субјект каде што се има намера да се порамнат билансите на нето основа.

2.14 Бенефиции на вработените

A) Пензиски и останати краткорочни обврски кон вработените

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во име на своите вработени за пензиско, здравствено и социјално осигурување како и персонален данок кои се пресметуваат во согласност со важечките законски стапки во годината, на основа на бруто платите. Друштвото овие придонеси ги плаќа во корист на државните и приватните фондови за здравство, пензиско и инвалидско осигурување. Трошоците од овие плаќања се претставени во Извештајот за сеопфатна добивка во истиот период како и поврзаните трошоци за плати.

Друштвото не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно, нема обврски во однос на пензиите.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.14. Бенефиции на вработените (продолжение)

Б) Отпремнини за технолошки вишок

Отпремнините за технолошки вишок се исплаќаат кога престанува работниот однос на вработениот пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно прекинување на работниот однос во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините за технолошки вишок кога пристапува кон прекинување на работниот однос на тековните вработени во согласност со детален, формален план без можност за отповикување на истиот, или во случај кога Друштвото понуди опција на вработените за доброволно прекинување на работниот однос.

В) Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди

Во согласност со Законот за работни односи кој се применува во Република Македонија, Друштвото е обврзано да исплати бенефиции за пензионирање во износ од две просечни месечни плати во Република Македонија, на денот на нивното пензионирање, за кои е признаена соодветна обврска во Извештајот за финансиска состојба, мерена според сегашната вредност на две просечни месечни плати на републичко ниво заедно со корекција од актуарската калкулација. Во согласност со Колективниот договор, Друштвото е обврзано да пресметува и плаќа јубилејни награди кои кореспондираат со бројот на години на стаж на вработениот. Обврската по дефинираниот план за бенефити се смета годишно од страна на независни актуари користејќи го метода на кредитирање на проектирана единица. Актуарскиот вреднување вклучува правење претпоставки за дисконтната стапка, очекувани стапки на принос на средствата, иден пораст на платата, зголемување на морталитетот и иден пораст на пензиите. Поради долгорочната природа на овие планови, ваквите претпоставки се предмет на значителна неизвесност. Освен тоа, Друштвото нема обврска да обезбедува понатамошни бенефиции на тековните и поранешните вработени.

2.15 Наеми

Наемите во кои давателот на наем во суштина ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста се класифицирани како оперативен лизинг. Плаќањата за оперативен наем (нето од бенефити добиени од давателот на наем) се признаваат како расход во Извештајот за сеопфатната добивка според праволиниска основа за време на траењето на наемот.

2.16 Приходи

Приходите од реализација се исказани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, работи и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и не постои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.16 Приходи (продолжение)

Приходите од камата се признаваат во Извештајот за сопфатна добивка врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.17 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

2.18 Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на profitот на сопствениците на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции издадени во текот на годината.

2.19 Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редовно следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Друштвото.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Друштвото. Интерното известување во рамките на Друштвото кое се презентира на Раководството е на ниво на Друштвото како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

3. Управување со финансиските ризици

3.1 Фактори на финансиски ризик

Друштвото не користи хеџирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

A) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „rizik од флукутација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени,“ и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во ЕУР и мал дел во УСД.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, делумно во УСД и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на Извештајот за финансиска состојба. Салдото на денот на Извештајот за финансиска состојба ја прикажува цела година.

Тековните глобални артикли се во постојано флукутирање на пазарот што резултираше, меѓу другото, во нестабилност на цената на сировата нафта. Целосниот степен на влијанието на овој развој на пазарот покажа дека е невозможно да се предвиди или целосно да се заштити од таквиот ефект на пазарот.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукутации на пазарот не може да се предвиди со точност и прецизност.

Б) Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД, и воведување договори во ЕУР. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула во евра, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Б) Валутен ризик (продолжение)

Сепак, набавната цена на нафтените деривати на кои се набавуваат од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во ЕУР, освен еден производ кој е деноминиран во УСД, но сите деривати се поврзани со цената на нафтата и нафтените деривати на светскиот пазар, кои исто така се деноминирани во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции.

Изложеноста на Друштвото на валутен ризик е како што следи:

	МКД	ЕУР	УСД
2019			
Средства			
Парични средства	2.196.815	77.844	20.233
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	1.856.139	148.118	4.773
Вкупно средства	4.052.954	225.962	25.006
Обврски			
Обврски кон добавувачи	381.992	115.655	179.531
Останати тековни обврски	416.867	-	-
Вкупно обврски	798.859	115.655	179.531
Нето изложеност	3.254.095	110.307	(154.525)
2018			
Средства			
Парични средства	1.345.407	28.827	2.492
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	1.824.552	212.894	41.486
Вкупно средства	3.169.959	241.721	43.978
Обврски			
Обврски кон добавувачи	257.455	30.459	162.660
Останати тековни обврски	188.342	-	-
Вкупно обврски	445.797	30.459	162.660
Нето изложеност	2.724.162	211.262	(118.682)

Друштвото остварило повеќе набавки УСД отколку реализираните продажби во УСД. На 31 декември 2019, доколку вредноста на УСД е за 1% (2018: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 1.545 илјади (2018: МКД 1.187 илјади) поголема или помала, соодветно. Друштвото остварило повеќе набавки ЕУР отколку реализираните продажби во ЕУР. На 31 декември 2019, доколку вредноста на ЕУР е за 1% (2018: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 1.103 илјади (2018: МКД 2.110 илјади) поголема или помала, соодветно.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

В) Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флукутација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2019 Друштвото нема депозити во банките (2018: нула).

Г) Ценовен ризик

Примарната активност на Друштвото креира изложеност на промена на цените на две нивоа: цените на сировата нафта и нафтените деривати. Двата влијаат на вредноста на залихите, и продажната маржа која влијае на идните парични текови од работењето. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува преку вредноста на залихите прикажани на крајот на секој известувачки период. Политика на Друштвото е да ги прикажува залихите по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализацијоната вредност, при што разликите би довеле до намалување на нето сегашната вредност на залихите. Зголемувањето на изложеноста на овој ризик е директно поврзана со нивото на залихи и на стапката на промена на цените на добрата.

Изложеноста на промена на продажната маржа се однесува на абсолютниот износ на маржата остварена во текот на работењето на Друштвото, што во најголема мера е под влијание на регулираните цени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, за домашниот пазар, и Platts цените за странските пазари. Друштвото управува со овој ризик преку оптимизација на производството и увозот со цел да одржува поволно ниво на залихи како би можело да влијае на бруто маржата на продадените нафтени деривати.

Д) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредитабилитетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исключување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг. Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредитабилитетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)**д) Кредитен ризик (продолжение)**

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата да се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во Извештајот за финансиска состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на Извештајот за финансиска состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

Изложеноста на Друштвото на кредитниот ризик на 31 декември 2019 и 31 декември 2018 е прикажана во следната табела:

	2019	2018
Пари и парични средства	2.294.892	1.376.727
Побарувања од купувачи	326.430	438.195
Останати побарувања	855.899	951.672
	3.477.221	2.766.594

Во категоријата пари и парични средства прикажани во табелата, не се вклучени парите во благајна бидејќи не постои кредитен ризик за оваа категорија.

Побарувањата се прикажани како што следи:

	31 декември 2019	31 декември 2018		
	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство
Недоспеани и побарувања за кои не е направена исправка	156.563	152.174	183.322	138.084
Доспеани побарувања за кои не е направена исправка	16.976	717	1.127	115.662
Побарувања за кои е направена исправка	46.525	19.550	46.046	19.120
Бруто	220.064	172.441	230.495	272.866
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(46.525)	(19.550)	(46.046)	(19.120)
Нето	173.539	152.891	184.449	253.746

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Д) Кредитен ризик (продолжение)

Побарувањата од купувачите во износ од МКД 17.693 илјади (2018: 116.789 илјади) се побарувања кои се доспеани, а за кои не е направена исправка. Истите во најголем дел се однесуваат на побарувања со застареност не повеќе од 30 дена, за кои нема случај на неплаќање во претходните периоди и се обезбедени со колатерал. Повеќе детали се презентирани во Белешка 20.

Г) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки. Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на оддел за плаќања.

Финансиските обврски на Друштвото, подделни по категории според нивната доспеаност, прикажана според преостанатиот период сметано од денот на Извештајот за финансиска состојба до денот на нивната доспеаност според договор, се прикажани во следнава табела. Презентираните износи претставуваат недисконтирани парични текови според договор.

	Помалку од 3 месеци	Помеѓу 3 месеци 1 година	Над 1 година
На 31 декември 2019			
Обврски кон добавувачи	677.178	-	-
Останати тековни обврски	383.584	-	-
	1.060.762	-	-
На 31 декември 2018			
Обврски кон добавувачи	450.574	-	-
Останати тековни обврски	188.457	-	-
	639.031	-	-

Анализата на доспеаноста се однесува само на финансиските инструменти и затоа законските обврски се исклучени од оваа анализа.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.2 Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал.

3.3 Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2019:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	2.294.892	2.294.892
Побарувања од купувачи	326.430	326.430
Останати финансиски средства	855.899	855.899
	3.477.221	3.477.221

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2018:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	1.376.727	1.376.727
Побарувања од купувачи	438.195	438.195
Останати финансиски средства	951.672	951.672
	2.766.594	2.766.594

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

A) Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 25.017 илјади (2018: МКД 27.301 илјади).

Користените стапки на амортизација се најдобрата проценка за корисниот век на средствата на Друштвото.

B) Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

4. Значајни сметководствени проценки (продолжение)

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки (продолжение)

В) Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

Г) Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти. Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

5. Продажби

	2019	2018
Продажби на домашен пазар	22.028.238	23.579.916
Продажби на странски пазар	5.645.588	3.933.253
	27.673.826	27.513.169

Продажбите на домашен и странски пазар претставуваат продажба на нафтени деривати.

6. Трошоци содржани во продадени производи

	2019	2018
Набавна вредност на трговски стоки	26.493.326	26.577.661
Исправка на вредноста на залихите	-	13.674
Трошоци на манипулација, кало и растур	18.876	14.873
	26.512.202	26.606.208

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

7. Трошоци за оператива и логистика

	2019	2018
Амортизација	191.094	204.541
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	158.375	183.979
Електрична енергија	20.216	21.211
Останати фиксни трошоци	12.154	12.706
Трошоци за осигурување	28.398	16.079
Трошоци за одржување	13.862	10.454
Трошоци за превоз и храна на вработените	26.423	22.493
Сопствена потрошувачка на мазут	2.250	2.333
Разни трошоци	27.939	17.539
Трошоци за отпремнина	29.091	9.754
Трошоци за телекомуникации	517	485
Трошоци за канцелариска опрема	367	289
	510.686	501.863

Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги, транспорт на вработени и употреба на сопствени производи.

8. Административни трошоци

	2019	2018
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	86.413	99.147
Разни трошоци	55.844	43.545
Амортизација	41.005	51.220
Останати фиксни трошоци	28.062	22.454
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	13.400	12.448
Трошоци за закупнина	4.657	6.120
Трошоци за превоз и храна на вработените	10.632	10.273
Трошоци за осигурување	6.491	9.426
Трошоци за одржување	869	985
Службени патувања	1.393	1.483
Трошоци за отпремнина	9.996	7.804
Трошоци за телекомуникации	1.382	1.634
Трошоци за канцелариска опрема	231	360
	260.375	266.899

Разните трошоци вклучуваат трошоци за членарини, трошоци за ревизија, здравствени трошоци, данок на имот и останати непроизводствени трошоци. Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги и употреба на сопствени производи.

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

9. Продажни и дистрибутивни трошоци

	2019	2018
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	32.450	34.977
Разни трошоци	21.958	21.307
Амортизација	18.070	17.248
Трошоци за одржување	1.626	1.394
Останати варијабилни трошоци	5.632	12.503
Трошоци за превоз и храна на вработените	2.166	2.029
Трошоци за превоз на производи	10.549	3.698
Останати фиксни трошоци	14.303	12.955
Трошоци за закупнина	1.309	1.384
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	3.223	3.205
Трошоци за отпремнина	2.176	4.040
Членарини и претплати	331	794
Трошоци за осигурување	2.806	3.275
Трошоци за канцелариска опрема	480	343
Трошоци за телекомуникации	300	263
	117.379	119.415

Разните трошоци претежно се однесуваат на трошоци за контрола на квалитетот на нафтените деривати при извоз.

10. Други оперативни приходи

	2019	2018
Дополнително утврдени приходи	2.724	3.975
Приходи од продажба на акции	-	1.211
Приходи од продажба на електрична енергија	3.579	447
Наплатени отписани побарувања	72	-
Приходи од дивиденди	269	207
Приход од продажба на основни средства	263	-
	6.907	5.840

11. Други оперативни трошоци

	2019	2018
Исправка на вредноста на залихата	6.372	-
Исправка на вредноста на материјалите	-	-
Трошоци за отстранување на отпад и вредносно усогласување на стоки	6.355	14.877
Нето книговоредствена вредност на отуѓени основни средства	12.009	35
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од купувачи	480	567
Трошоци за продадена електрична енергија	1.097	470
	26.313	15.949

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

12. Финансиски приходи и трошоци

	2019	2018
Позитивни курсни разлики	21.585	25.516
Приходи од камати	8.733	20.417
Финансиски приходи	30.318	45.933
Негативни курсни разлики	(13.607)	(19.796)
Трошоци за камати	(18)	(712)
Трошоци за банкарски провизии	(8.686)	(8.917)
Финансиски трошоци	(22.311)	(29.425)
Финансиски приходи/(трошоци) - нето	8.007	16.508

13. Трошок за данок на добивка

	2019	2018
<i>Тековни даночни расходи</i>		
Тековна година	(38,693)	-
<i>Трошок за одложен данок</i>		
Зголемување/(Намалување)на одложени даночни средства	(369)	4.198
Вкупен данок од добивка во Извештајот за сеопфатна добивка	(39,062)	4.198

	2019	2018
Добивка/(загуба) пред оданочување	301.854	(104.326)
Трошоци кои не се признаваат како одбиточни ставки за пресметување на данокот	127.331	62.550
Оданочен приход	-	-
Наплатени побарувања оданочени во претходните години	-	-
Примени дивиденди	(269)	(207)
Дел од загуба намалена за непризнаени расходи. пренесена од претходни години	(41.983)	41.983
Трошок за данок	386.933	-
	38.693	-

Од 1 август 2014 година стапи на сила нов Закон на добивка, со примена од 1 јануари 2014 година за нето приход за 2014 година. Согласно одредбите на овој Закон, даночната основица е добивката генерирана во текот на фискалната година зголемена за даночно непризнаените трошоци и намалена за приходите од данок (дивидендите што се веќе оданочени по исплатувачот), оданочена по даночна стапка од 10%.

Даночните органи имаат право во секое време да ги проверат документите и извештаите во рок од 5 до 10 години од датумот на поднесениот даночен извештај и може да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Друштвото не очекува последици што може да резултираат со потенцијална материјална обврска по овој основ. Во согласност со овие промени, данокот на добивка за годината беше 38.693, а одложениот данок беше пресметан и евидентиран во 2019 година во Извештајот за сеопфатна добивка (види белешка 2.13).

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

14. Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на профитот на сопствениците на обични акции со просечен број на обични акции издадени во текот на годината:

	2019	2018
Добавка / (загуба) за годината	262.792	(100.127)
Добавка / (Загуба) за сопствениците на обични акции	262.792	(100.127)
Просечен број на издадени обични акции:	846.360	846.360

Просечен број на обични акции на Друштвото во 2019 е 846.360 (2018: 846.360). ОКТА нема преференцијални акции.

15. Нематеријални средства

	Софтвер и права	Вкупно
2019		
Набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари 2019	67.265	67.265
Зголемување	8.363	8.363
Софтвер во изработка	732	732
Состојба на 31 Декември 2019	76.360	76.360
Исправка на вредноста		
Состојба на 1 Јануари 2019	50.163	50.163
Амортизација	10.635	10.635
Состојба на 31 Декември 2019	60.798	60.798
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2019	15.562	15.562
2018		
Набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари 2018	62.275	62.275
Зголемување	1.969	1.969
Софтвер во изработка	3.021	3.021
Состојба на 31 Декември 2018	67.265	67.265
Исправка на вредноста		
Состојба на 1 Јануари 2018	38.423	38.423
Амортизација	11.740	11.740
Состојба на 31 Декември 2018	50.163	50.163
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2018	17.102	17.102

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 1 јануари 2019					
Набавна вредност	247.319	3.210.324	6.317.246	128.606	9.903.495
Акумулирана амортизација	-	(2.986.153)	(5.267.675)	-	(8.253.828)
Нето книговодствена вредност	247.319	224.171	1.049.571	128.606	1.649.667
Година завршена на 31 декември 2019					
Почетна нето книговодствена вредност	247.319	224.171	1.049.571	128.606	1.649.667
Зголемувања	-	-	-	56.584	56.584
Пренос од инвестиции од тек	-	65.174	64.989	(130.163)	-
Продажба	-	(6.450)	(2.090)	-	(8.540)
Амортизација	-	(45.952)	(193.582)	-	(239.534)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	236.943	918.888	55.027	1.458.177
На 31 декември 2019					
Набавна вредност	247.319	3.208.551	6.365.019	55.027	9.875.916
Акумулирана амортизација	-	(2.971.608)	(5.446.131)	-	(8.417.739)
Нето книговодствена вредност	247.319	236.943	918.888	55.027	1.458.177
Година завршена на 31 декември 2018					
Почетна нето книговодствена вредност	247.319	253.274	1.533.578	107.793	2.141.964
Зголемувања	-	-	-	90.936	90.936
Пренос од инвестиции од тек	-	20.009	50.114	(70.123)	-
Намалувања (нето сметководствена вредност)	-	-	(321.965)	-	(321.965)
Амортизација	-	(49.112)	(212.156)	-	(261.268)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	224.171	1.049.571	128.606	1.649.667
На 31 декември 2018					
Набавна вредност	247.319	3.210.324	6.317.246	128.606	9.903.495
Акумулирана амортизација	-	(2.986.153)	(5.267.675)	-	(8.253.828)
Нето книговодствена вредност	247.319	224.171	1.049.571	128.606	1.649.667

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Од вкупните трошоци за амортизација (на материјалните и нематеријалните средства), во трошоци за оператива и логистика вклучени се МКД 191.094 илјади (2018: МКД 204.541 илјади), во административни трошоци се вклучени МКД 41.005 илјади (2018: МКД 51.220 илјади) и во продажни и дистрибутивни трошоци се вклучени МКД 18.070 илјади (2018: МКД 17.248 илјади). Обезвреднување од МКД 13.722 илјади е вклучено во полето на продажба на машините и опремата. Износот на продажбата е презентиран на нето основа. Во текот на минатата година, компанијата го откупи земјиштето што во претходните години беше во сопственост на државата.

Земајќи ја во предвид промената на природата на операциите на Друштвото, раководството го провери моделот на вреднување на недвижностите, постројките и опремата на 31 декември 2019. Надоместливата вредност се базира на употребливата вредност сметајќи ја целата рафинерија како една единица која генерира парични приливи. При определувањето на употребливата вредност, проектирани парични текови беа дисконтирани со дисконтна стапка од 6,2% (5,92% во 2018) по оданочување. Резултатите од тестот не покажаа дека е потребно да се направи обезвреднување на 31 декември 2019 година, како и на 31 декември 2018. Раководството направи сензитивна анализа на сегашната пазарна вредност на компанијата употребувајќи различни стапки на дисконт и заклучи дека пазарната вредност на компанијата е повисока од нето книgovodствената вредност на средствата до 6,2% WACC.

17. Финансиски средства расположливи за продажба

	2019	2018
На 1 јануари	9.833	23.310
Зголемувања	-	-
Отуѓување	-	(15.358)
Нето добивки пренесени во ревалоризациони резерви	6.313	1.881
На 31 декември	16.146	9.833

Финансиските средства расположливи за продажба се деноминирани во македонски денари и го вклучуваат следново:

	2019	2018
Вложувања во компанији	16.146	9.833
	16.146	9.833

18. Одложени даночни средства

Признаените одложени даночни средства се припишуваат на пренесените даночни загуби. Друштвото не препознало никаква одложена даночна обврска.

	2019	2018
<i>Одложени даночни средства:</i>		
Одложени даночни средства кои треба да се наплатат по повеќе од 12 месеци	3.830	4.198
Одложени даночни средства кои треба да се наплатат во рок од 12 месец	-	-
Одложен данок на добивка	3.830	4.198

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

18. Одложени даночни средства (продолжение)

Движење на времени разлики во текот на годината

	Баланс на 1 Јануари 2019	Искористено одложено даночно средство	Признаена во приход	Баланс на 31 Декември 2019
Во илјади денари				
Пренесена загуба	4.198	(4.198)	-	-
Амортизација на средства	-	-	3.830	3.830
	4.198	(4.198)	3.830	3.830

Времените разлики се однесуваат на разликата помеѓу користените групациски стапки на амортизација и официјалните стапки објавени од Управата за Јавни Приходи.

19. Залихи

	2019	2018
Трговска стока	650.688	469.740
Резервни делови и ситен инвентар	21.087	26.648
Вкупно залихи	671.775	496.388

20. Побарувања од купувачите и други побарувања

Нето книgovодствената вредност на побарувањата од купувачите е следната:

	2019	2018
Купувачи во земјата	220.064	230.495
Купувачи од странство	172.441	272.866
Побарувања од купувачи - бруто	392.505	503.361
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(66.075)	(65.166)
Вкупно побарувања од купувачи	326.430	438.195

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

20. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжение)

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања е следната:

	2019	2018
Купувачи во земјата	219.782	230.495
Купувачи од странство	172.372	178.378
Купувачи поврзани субјекти во земјата (Белешка 28)	282	-
Купувачи поврзани субјекти во странство (Белешка 28)	69	94.488
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	<u>(66.075)</u>	<u>(65.166)</u>
Побарувања од купувачите - нето	326.430	438.195
Побарувања од "Escrow" сметка	769.497	769.497
Претплатени трошоци	79.630	90.647
Авансни плаќања	3.546	4.288
Побарувања од данок на добивка	-	29.931
Други краткорочни побарувања	3.226	3.327
Побарувања за ДДВ	-	53.982
Останати побарувања	855.899	951.672
	1.182.329	1.389.867

Побарувањата од поврзани субјекти претставуваат побарувања ВАРДАКС и Југопетрол (Белешка 28).

Според одредбите од Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ. Балкански С.А. (матичната компанија) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година, во износ од приближно МКД 769.497 илјади кои се настанати пред преземањето на Друштвото од страна на ЕЛ.П.ЕТ. Балкански С.А..

Старосната анализа на побарувања од купувачите е како што следи:

	2019	2018
Недоспеани	308.737	321.406
до 30 дена	15.888	109.706
од 30 до 90 дена	343	6.843
од 90 дена до 1 година	1.462	240
Над 1 година	<u>66.075</u>	<u>65.166</u>
Вкупно бруто побарувања од купувачи	392.505	503.361

Движењата на провизијата за исправка на вредноста на побарувањата од купувачи е како што следи:

	2019	2018
На 1 јануари	65.166	63.766
Провизија за исправка на вредност на побарувањата	472	567
Наплатени провизирани побарувања	-	-
Ослободување на провизија	-	-
Трансфери	<u>437</u>	<u>833</u>
На 31 декември	66.075	65.166

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

20. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжение)

Исправката на вредност генерално се отпишува кога не постојат предвидувања за надомест на побарувањето.

Старосната структура на побарувањата кои имаат исправка на вредноста е како што следи:

	2019	2018
Над 1 година	66.075	65.166
Над 180 дена	66.075	65.166

Нето книговодствените вредности на побарувањата од купувачите се деноминирани во следниве валути:

	2019	2018
МКД	173.539	230.495
ЕУР	148.118	177.683
УСД	4.773	95.183
	326.430	503.361

Нето книговодствените вредности на останатите побарувања се деноминирани во следниве валути:

	2019	2018
МКД	855.899	951.672
	855.899	951.672

Пазарната вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарување на денот на Извештајот за финансиска состојба е иста со нивната нето книговодствена вредност.

21. Пари и парични средства

	2019	2018
Денарски жиро - сметки	2.192.805	941.661
Девизни жиро - сметки	98.077	31.320
Благајна	-	3
Останати парични средства	4.010	403.743
	2.294.892	1.376.727

Нето книговодствената вредности на парите и паричните средства се деноминирани во следните валути:

	2019	2018
МКД	2.196.815	1.345.407
ЕУР	77.844	28.827
УСД	20.233	2.493
	2.294.892	1.376.727

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

22. Средства наменети за продажба

	2019	2018
Недвижности, постројки и опрема	154.926	192.677
	154.926	192.677

Средствата кои се чуваат за продажба се признаени по нивната објективна вредност намалена за проценетите трошоци за продажба. Во текот на 2018 година, ОКТА склучи рамковен договор за екстракција и продажба на благородни метали содржани во катализаторите кои претходно биле користени за рафинирање на сирова нафта. Катализаторот е класифициран како средства кои се чуваат за продажба од датумот кога компанијата го склучи договорот. Компанија изврши вреднување на објективната вредност на средствот и призна трошоци за обезвреднување на средствата во износ од 129.508 МКД заклучно со 31 декември 2018 година. Во текот на 2019 година дел од катализаторот беше продаден, а вреднувањето на продажната вредност е извршено со 31.12.2019 година. Следствено, вкупните нето приходи од трансакциите спроведени во 2019 година изнесуваат МКД 40.069 илјади.

23. Капитал и резерви**A) Акции**

Вкупниот број на обични акции изнесува 846.360 обични акции со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција (2018: 846.360 со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција). Сите издадени акции се целосно платени.

Заклучно со 31 декември 2019 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции	Вкупен број на акции	% од вкупниот акционерски капитал
ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А.	689.875	689.875	81,51 %
ДПТУ Пуцко Петрол	91.965	91.965	10,87 %
Други 1)	64.520	64.520	7,62 %
	846.360	846.360	100%

- 1) Акционери кои индивидуално се сопственици на помалку од 0,4% од акционерскиот капитал.

Б) Дивиденди

Исплатата на дивидендата на компанијата во текот на 2019 година изнесува 61.858 илјади денари (2018: 34). Објавените и исплатените дивиденди за годината која заврши на 31 декември 2019 во целост се однесуваат на дивиденди на обични акции. Нема други објавени дивиденди.

23. Капитал и резерви (Продолжува)**Б) Дивиденди (Продолжува)***Објавени и платени во периодот што завршува на 31 декември 2019**година*

Конечна дивиденда од задржана добивка:

Објавени:	61.784
Платени објавени дивиденди од 2019 година:	61.253
Платени објавени дивиденди во претходните години:	605
Вкупно платени	61.858

В) Резерви**Законски резерви**

Според македонската регулатива, Друштвото е обврзано да има задолжителни законски резерви издвоени преку резервирања од нето добивката. Со промените во законот за трговски друштва ефективен од 1 јануари 2013 годишното издвојување за законски резерви треба да изнесува минимум 5% од добивката, освен доколку Друштвото има веќе издвоено резерви кои изнесуваат една десетина (1/10) од основниот акционерски капитал. Друштвото има достигнато потребното минимално ниво на законски резерви во претходните години и според тоа нема издвојувања за законски резерви во 2019 година.

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви се однесуваат за: (а) недвижности, постројки и опрема, и се состојат од кумулативното зголемување на нивната сегашната вредност врз основа на зголемувањето на индексот на цени на производителите на денот на ревалоризација, кое се пресметуваше до 2003, и (б) ефектите од ревалоризација на финансиските средства расположливи за продажба.

24. Обврски за бенефиции на вработените

	2019	2018
Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди	10.638	12.344
	10.638	12.344

Претпоставките се базирани на актуарските пресметки изгответи во согласност со објавените статистики во земјата. Обврските за бенефиции на вработените се сметаат годишно од страна на независен актуар со користење на метода на кредитирање на проектирана единица.

Стапка на смртност:

Од проучување на стапките на смртност во минатите години Друштвото одреди репрезентативна стапка за очекувана смртност во Република Македонија. Користена е стандардната табела на смртност EVK2000 за 2019 и 2018 година.

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

24. Обврски за бенефиции на вработените (продолжение)

	2019	2018
Износи признаени во Извештајот за финансиска состојба		
Сегашна вредност на обврската	10.638	12.344
Пазарна вредноста на средствата на планот	-	-
Нето обврска/ (средства) во Извештајот за финансиска состојба	10.638	12.344
Износи признаени во Извештајот за сеопфатна добивка		
Трошок за тековна услуга	539	609
Нето камата на нето обврската/ (средство) од планот за дефинирани користи	374	543
Признавање на актуарски (добивки)/ загуби	-	-
Редовен трошок во Извештајот за сеопфатна добивка	913	1.152
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	48.225	20.821
Вкупен трошок во Извештајот за сеопфатна добивка	49.138	21.973
Усогласување на обврската		
Обврски за план на дефинирани користи на почетокот на периодот	12.344	13.680
Трошок за тековна услуга	539	609
Трошок за камата	374	543
Бенефиции платени директно од Друштвото	(2.061)	(1.272)
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	-	-
Актуарски (добивки)/ загуби - искуство	(558)	(1.216)
Обврски за планот на дефинирани користи на крајот на периодот	10.638	12.344
Движење на нето обврската/ (средствата) во Извештајот за финансиска состојба		
Нето обврска/ (средство) во Извештајот за финансиска состојба на почетокот на годината	12.344	13.680
Директно платено бенефиции	(50.287)	(22.093)
Вкупно трошоци признаени во Извештајот за сеопфатна добивка	49.131	22.051
Вкупен износ признаен во останатата сеопфатна добивка	(550)	(1.294)
Нето обврска/ (средство) во Извештајот за финансиска состојба	10.638	12.344
Претпоставки		
Дисконтна стапка	3,1%	2,9%
Ценовна инфлација	1,5%	1,8%
Стапка на пораст на компензацијата	1,5%	1,8%
Траење на планот	12,25	13,94

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

25. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2019	2018
Обврски кон добавувачи во земјата	381.992	257.455
Обврски кон добавувачи во странство	295.186	193.119
	677.178	450.574

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи и останати обврски е следната:

	2019	2018
Обврски кон добавувачи во земјата	381.992	257.455
Обврски кон добавувачи во странство	3.316	13.941
Обврски кон поврзани субјекти во странство	115.363	17.203
Обврски кон добавувачи во странство пред превземање	176.507	161.975
	677.178	450.574
Обврски кон добавувачи		
Примени аванси	59.109	37.120
Обврски за акцизи	234.998	77.128
Обврски за плати	10.792	11.946
Обврски за персонален данок и придонеси	5.470	5.830
Данок од задршка	276	59
Провизија за судски спорови	11.766	9.678
Однапред предвидени трошоци	50.221	46.394
Обврски за ДДВ	10.892	-
Останати обврски	60	302
	383.584	188.457
Други тековни обврски		
	1.060.762	639.031

Обврските кон поврзани субјекти претставуваат обврски кон Хеленик Петролеум С.А. Грција (белешка 28).

Нето книговодствените вредности на обврските кон добавувачи се деноминирани во следниве валути:

	2019	2018
МКД	381.992	257.455
УСД	115.655	162.660
ЕУР	179.531	30.459
	677.178	450.574

Нето книговодствените вредности на останатите обврски се деноминирани во следниве валути:

	2019	2018
МКД	383.584	188.457
	383.584	188.457

26. Трошоци по природа

	2019	2018
Набавна вредност за продадена трговска стока	26.493.326	26.577.661
Трошоци за вработените	277.238	318.103
Трошоци за амортизација	250.169	273.009
Исправка на вредност на долгорочните средства	49.858	129.508
Разни трошоци	105.741	82.391
Останати фиксни трошоци	54.519	48.115
Трошоци за надомести на вработени за храна и превоз	39.221	34.795
Премии за осигурување	37.695	28.780
Трошоци за отпремнина	41.263	21.598
Потрошена електрична енергија	20.216	21.211
Трошоци за манипулација и логистика	18.876	14.873
Трошоци за одржување	16.357	12.833
Промоции, реклами и спонзорства	16.623	15.653
Нето книgovодствена вредност на отуѓени основни средства	12.009	35
Транспортни трошоци	10.549	3.698
Исправка на вредност на резервни делови и потрошени материјал	6.372	-
Трошоци за третман на отпад и укинување на стоки	6.355	14.877
Трошоци за закупнина	5.966	7.504
Останати варијабилни трошоци	5.632	12.503
Сопствена потрошувачка на гориво	2.250	2.333
Трошоци за телекомуникациски услуги	2.199	2.382
Трошоци за деловни патувања	1.393	1.483
Трошоци за продадена електрична енергија	1.097	470
Потрошок на канцелариски материјал	1.078	992
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	480	567
Трошоци за претплати и списанија	331	794
Исправка на вредноста на продадени добра	-	13.674
	27.476.813	27.639.842

27. Трошоци за вработените

	2019	2018
Трошоци за плати	170.083	195.768
Придонеси и даноци за плати	89.154	93.538
Други бенефиции	18.001	28.797
	277.238	318.103
	2019	2018
Просечен број на вработени	336	366

28. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото е контролирано од ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А.Грција, кој поседува 81,51% од акциите на Друштвото. Краен сопственик е Хеленик Петролеум С.А., со седиште во Грција. Останатите 7,62% од акциите на Друштвото се во сопственост на останати акционери и 10,87% од акциите се во сопственост на ДПТУ Пуцко Петрол Увоз-Извоз Доо Македонски Брод.

Следниве трансакции се направени со поврзаните страни, главниот акционер на компанија, компанијата краен сопственик (опишани погоре во првиот став од оваа белешка) и други поврзани страни кои се компании членки на Групацијата Хеленик Петролеум.

Подолу се прикажани трансакциите со поврзаните субјекти:

Продажби на стоки и услуги

Продажба на стоки	2019	2018
ЕКО Србија	-	121.074
	-	121.074

Продажби на услуги	2019	2018
Вардакс С.А.	869	557
Југопетрол А.Д	544	557
Хеленик Петролеум С.А.	-	71
ЕКО Србија	-	3.487
	1.413	4.672

Набавки на сировини, стоки и услуги

Набавки на сировини и стоки	2019	2018
Хеленик Петролеум С.А.	25.775.521	25.755.005
ХФЛ С.А.	529	597
	25.776.050	25.755.602

Набавки на услуги	2019	2018
Хеленик Петролеум С.А.	17.589	20.394
ЕЛ.П.ЕТ Интернационал консалтинг	9.291	1.660
Аспрофос С.А.	4.613	-
ХФЛ С.А.	6.053	4.992
ЕКО Бугарија	3.600	300
	41.146	27.346

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2019

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

28. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Салда кои произлегуваат од продажба на добра/услуги

<i>Побарувања од продажби на стоки</i>	2019	2018
ЕКО Србија	-	94.463
	-	94.463
<i>Побарувања од продажби на услуги</i>	2019	2018
Вардакс С.А.	282	-
Југопетрол А.Д.	69	-
	351	-

Салда кои произлегуваат од набавки на сировини, стоки и услуги

<i>Обверски од набавки на сировини и стоки</i>	2019	2018
Хеленик Петролеум С.А.	106.130	16.292
ХФЛ С.А.	529	-
	106.659	16.292
<i>Обверски од набавки на услуги</i>	2019	2018
ХФЛ С.А.	454	-
Хеленик Петролеум С.А.	2.933	912
ЕЛ.П.ЕТ Интернационал консалтинг	2.089	-
Аспрофос С.А.	3.228	-
	8.704	912

Надоместоци за раководството

Раководство ги вклучува членовите на Одборот на директори и Директорите на Друштвото. Надоместоците платени или кои треба да се платат на раководство за услугите се прикажани подолу:

	2019	2018
Нето плати	19.374	28.608
Даноци и придонеси од плата	9.485	11.173
Останати бенефиции	2.627	7.838
	31.486	47.619

29. Потенцијални обврски

Банкарски гаранции

Друштвото има потенцијални обврски во однос на банкарски гаранции кои произлегуваат од нејзиниот нормален тек на работење. Не се очекува да произлезат значајни обврски, како резултат на потенцијалните обврски. На 31 декември 2019 година, Друштвото има банкарски гаранции во износ од МКД 846.481 илјади (2018: МКД 600.405 илјади). На датумот на овие финансиски извештаи, не се очекуваат никакви дополнителни плаќања.

Неискористени кредитни лимити

На 31 декември 2019 година Друштвото има неискористени кредитни лимити во износ од МКД 328.755 илјади.

Правни спорови

Во рамките тековните активности, постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки, како и совети од интерни и екстерни консултанти, раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби (Белешка 25).

Во 2019, Царинската управа спроведе контрола на акцизите за увоз на Еуродизел за периодот од 2014 – 2018 година. Тие се на мислење дека акцизата не била правилно пресметана и донесоа релевантни Решенија за фискалната 2014 година во износ од МКД 23.155 илјади. Друштвото поднесе тужби, поведувајќи управни спорови и барајќи целосно поништување на основ на суштествени прекршувања на процедуралните правила од страна на царинските органи и пропусти во целосното и правилното утврдување на фактите на случајот и правилното применување на суштинските закони. Друштвото очекува позитивен исход по завршувањето на правната постапка.

30. Превземени обврски

Обврски по основ на оперативен наем

Друштвото користи возила под оперативен наем. Трошоците кои произлегуваат од наемот се прикажани во Извештајот за сеопфатна добивка, Белешка 7,8 и 9.

Во табелата долу се прикажани идните минимални плаќањата кои произлегуваат од оперативниот наем:

	2019	2018
Не повеќе од 1 година	11.322	10.169
Повеќе од 1 година но не повеќе од 5 години	16.843	6.981
Повеќе од 5 години	-	-
	28.165	17.150

31. Настани по периодот на известување

Корона вирусот (КОВИД -19) беше потврден од Светската здравствена организација (СЗО) на почетокот на 2020-та година и се рашири глобално, предизвикувајќи нарушување на нормалното функционирање на бизнисите ширум светот. На датумот на подготвување на Извештајот, во Друштвото не се регистрирани случаи на вработени, заболени од КОВИД -19. Раководството ја смета појавата на ширењето на заразата како некорегиран настан што се случил по датумот на билансот на состојба.

Бидејќи ситуацијата рапидно се развива, Раководството ќе продолжи континуирано да ја следи ситуацијата со епидемијата и евентуалното влијание врз деловните активности на Друштвото. Врз основа на проценката и ликвидносната состојба на Друштвото, Раководството смета дека употребата на принципот на континуитет во подготовката на финансиските извештаи е соодветна.

Нема останати последователни настани после периодот на известување кои би влијаеле на извештајот на сеопфатната добивка, на извештајот на финансиската состојба како и на извештајот за паричните текови за 2019 година.

ПРИЛОГ 1

Период			Контролор		
1	2	3	4	5	6
0	4	0	7	4	0
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
0	0	9	0	0	13
9	8	7	6	5	14
2	1	0	0	0	15
0	9	8	7	6	16
9	8	7	6	5	17
8	7	6	5	4	18
7	6	5	4	3	19
2	1	0	0	3	20
5	4	3	3	3	21
3	2	1	2	2	22
3	2	1	2	2	23
1	0	9	8	7	24
1	0	9	8	7	25
1	0	9	8	7	26

Вид работа Идентификационен број (ЕМБС) Резервни кодекси

ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ

Назив на друштвото
Адреса, седиште и телефон
Адреса за е-пошта
Единствен даночен број

ул.1 бр25 с.Миладиновци Скопје 02 2532107
okta.info@helpe.gr
4 0 3 0 9 8 0 2 5 4 8 4 5

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)на ден 31.12. 2019 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		1,490,131,271	1,676,948,345
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002	5	15,561,721	17,102,164
3.	Издатоци за развој	003			
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004	5	14,829,871	14,080,634
5.	Гудвил	005			
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006		731,850	3,021,530
7.	Нематеријални средства во подготвока	007			
8.	Останати нематеријални средства	008			
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009	6	1,458,177,197	1,649,666,840
10.	Недвижности (011+012)	010	6	484,262,439	471,489,859
10.a.	Земјиште	011	6	247,318,807	247,318,807
10.6.	Градежни објекти	012	6	236,943,632	224,171,052
11.	Постројки и опрема	013	6	854,968,474	992,384,269
12.	Транспортни средства	014	6	6,355,691	10,489,613
13.	Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	015	6	57,523,551	46,656,951

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
14.	Биолошки средства	016			
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017			
16.	Материјални средства во подготвка	018	6	55,027,285	128,606,391
17.	Останати материјални средства	019	6	39,757	39,757
18.	III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020			
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		16,392,353	10,179,341
20.	Вложувања во подружници	022			
21.	Вложувања во придржени друштва и учества во заеднички вложувања	023			
22.	Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	024			
23.	Побарувања по дадени долгорочни заеми	025			
24.	Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	026		16,145,793	9,832,500
24.a.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027			
24.6.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028		16,145,793	9,832,500
24.в.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029			
25.	Останати долгорочни финансиски средства	030		246,560	346,841
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032	7		
28.	Побарувања од купувачи	033	7		
29.	Останати долгорочни побарувања	034			
30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035		3,829,702	4,198,255
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		4,069,120,041	3,171,988,716
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		671,775,244	496,388,147
33.	Залихи на сировини и материјали	038		2,912,538	8,361,583
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		18,174,583	18,286,290
35.	Залихи на недовршени производи и полу производи	040			
36.	Залихи на готови производи	041			
37.	Залихи на трговски стоки	042		650,688,123	469,740,274
38.	Залихи на биолошки средства	043			

Реден број	П О З И Ц И Ј А	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНATИ РАБОТЕЊА	044		154,926,467	192,677,286
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045		1,102,453,143	1,298,873,984
41.	Побарувања од поврзани друштва	046	7	489,537	94,487,095
42.	Побарувања од купувачи	047	7	325,940,779	343,707,523
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048		3,546,252	4,288,896
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки	049		0	83,913,895
45.	Побарувања од вработените	050		0	
46.	Останати краткорочни побарувања	051		772,476,575	772,476,575
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052		0	0
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053		0	0
48.a.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054			
48.б.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055			
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056			
50.	Побарувања по дадени заеми	057			
51.	Останати краткорочни финансиски средства	058			
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059		2,294,891,654	1,376,726,585
52.a.	Парични средства	060	8	2,290,882,135	972,983,894
52.б.	Парични еквиваленти	061	8	4,009,519	403,742,691
53.	VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062		79,629,767	90,646,243
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063		5,797,637,248	5,136,458,845
55.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064		3,615,529,828	3,615,529,828
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	065		4,692,954,332	4,485,083,780
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066	10	2,472,819,516	2,472,819,516
58.	II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067			
59.	III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068			
60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069		0	
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070		108,618,513	101,755,502
62.	VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071		812,119,797	812,119,797
63.	Законски резерви	072		494,718,176	494,718,176
64.	Статутарни резерви	073			
65.	Останати резерви	074		317,401,621	317,401,621

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
66.	VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075		1,036,604,685	1,198,516,315
67.	VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076		0	0
68.	IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	077		262,791,821	
69.	X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	078		0	100,127,350
70.	XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079			
71.	XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080			
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		1,044,055,283	596,207,292
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		10,637,859	12,344,390
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083		10,637,859	12,344,390
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084			
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		0	0
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086			
78.	Обврски спрема добавувачи	087			
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088			
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089			
81.	Обврски по заеми и кредити	090			
82.	Обврски по хартии од вредност	091			
83.	Останати финансиски обврски	092			
84.	Останати долгорочни обврски	093			
85.	III. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094			
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	095		1,033,417,424	583,862,902
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096	9	115,347,932	17,179,225
88.	Обврски спрема добавувачи	097	9	561,830,320	433,394,660
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		59,109,552	37,119,678
90.	Обврски по основ на даноци и придонеси на плата и надомести на плата	099		5,469,737	5,829,786
91.	Обврски кон вработените	100		10,852,184	12,248,528
92.	Тековни даночни обврски	101		279,448,410	77,186,828
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102			
94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	103			
95.	Обврски по заеми и кредити	104			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
96.	Обврски по хартии од вредност	105			
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106		1,359,289	904,197
98.	Останати финансиски обврски	107			
99.	Останати краткорочни обврски	108			
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		60,627,633	55,167,773
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНATИ РАБОТЕЊА	110			
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		5,797,637,248	5,136,458,845
103.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА–ПАСИВА	112		3,615,529,828	3,615,529,828

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис

Во, Скопје

Во Скопје

На ден 15.03 2020 година

На ден 15.03 2020 година

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Вук Радовик

Потпис

ПРИЛОГ 2

				Период				Контролор														
1	2	3		0 4 0 7 4 0 0 9		2 0 0 0 0 9 8 7 2 5 3 3 1																
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)								Резервни кодекси											

Назив на друштвото

Адреса, седиште и телефон

Адреса за е-пошта

Единствен даночен број

ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ

ул.1 бр25 с.Миладиновци

Скопје

02 2532107

okta.info@helpe.gr

4 0 3 0 9 8 0 2 5 4 8 4 5

БИЛАНС НА УСПЕХ

(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)

за период од 01.01. до 31.12. 2019 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		27,680,911,971	27,525,571,032
2.	Приходи од продажба	202	11	27,677,404,841	27,513,616,443
3.	Останати приходи	203		3,507,130	11,954,589
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.a.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		0	0
4.b.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		0	0
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206			
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		27,491,870,527	27,648,759,038
7.	Трошоци за сировини и други материјали	208		43,251,162	45,823,211
8.	Набавна вредност на продадени стоки	209		26,513,203,563	26,592,772,275
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210			
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211		78,342,058	69,969,442
11.	Останати трошоци од работењето	212		218,209,396	167,788,691
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		312,202,035	353,189,626
12.a.	Плати и надоместоци на плати (нето)	214		170,082,848	195,760,435

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ				
				2	3	4	5	6
12.б.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на plata	215		17,019,343			18,097,630	
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		68,604,407			75,448,223	
12.г.	Останати трошоци за вработените	217		56,495,437			63,883,338	
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		250,168,887			273,008,832	
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219						
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		63,082,291			143,749,567	
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		912,957			1,151,931	
17.	Останати расходи од работењето	222		12,498,178			1,305,463	
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		126,437,806			39,370,856	
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	224		5,028,958			2,042,924	
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225						
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226						
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227		5,028,958			2,042,924	
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228						
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229		269,100			207,000	
21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		6,176,881			11,696,410	
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231		16,556,751			23,472,080	
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232						
24.	Останати финансиски приходи	233		98,406,116			1,952,442	
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		13,625,588			20,508,455	
26.	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		4,495,169			7,147,360	
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236						
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237		4,495,169			7,147,360	
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238						
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		17,531			712,217	
28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240		9,112,888			12,648,878	

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241			
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242			
31.	Останати финансиски расходи	243			
32.	Удел во добивката на придружените друштва	244			
33.	Удел во загубата на придружените друштва	245			
34.	Добивка од редовното работење (201+223+244) - (204-205+207+234+245)	246		301.853.662	
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) - (201+223+244)	247			-104.325.605
36.	Нето добивка од прекинати работења	248			
37.	Нето загуба од прекинати работења	249			
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		301.853.662	
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251			-104.325.605
40.	Данок на добивка	252		42.891.543	0
	810000			42.891.543	0
41.	Одложени даночни приходи	253		3.829.702	4.198.255
	50000			3.829.702	4.198.255
42.	Одложени даночни расходи	254			
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255		262.791.821	
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256		0	-100.127.350
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		336	366
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА / ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		262.791.821	0
47.а.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260		262.791.821	
47.б.		261			
47.в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262			
47.г.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263			
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264			
48.а.	Вкупна основна заработка по акција	265		310	-118
48.б.	Вкупно разводната заработка по акција	266			
48.в.	Основна заработка по акција од прекинато работење	267			
48.г.	Разводната заработка по акција од прекинато работење	268			

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
 за периодот од 01.01. до 31.12. 2019 година

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269		262.791.821	
2.	Загуба за годината	270		0	-100.127.350
3.	Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) -(274+276+278+280+282+284)	271		6.863.011	3.174.799
4.	Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284) - 273+275+277+279+281+283)	272		0	0
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273			
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274			
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	275		6.313.293	1.880.300
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	276			
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	277			
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	278			
11.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (+)	279			
12.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (-)	280			
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281		549.718	1.294.499
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282			
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283			
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284			
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	285			
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286		6.863.011	3.174.799
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272+285)	287			
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	288		269.654.832	3.174.799
20.a.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		269.654.832	3.174.799
20.6.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290			
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (270-286) или (287-269)	291			-96.952.551

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
21.a.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292			
21.b.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293			

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ

ПРЕТЕЖНО ОД

Трговија на големо со цврсти, течни и гасовити горива

ДЕЈНОСТ-

4 6 7 1

(Се назначува главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13)

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис

Во

На ден

Во,

Скопје

На ден

15.03 2020 година

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Вук Радовик

Потпис

